

BIJLAGE BIJ MEMO

Betreft: Financiële consequenties opsplitsen Regio
Noord-Veluwe in regio's EHPZ en KvdV
Datum: 17 november 2025
Van: Marnix Brongers
Voor: Stuurgroep RES/GEIS Noord-Veluwe

Inleiding

In de stuurgroep RES Noord-Veluwe is voornemen uitgesproken om het thema Energie bestuurlijk onder te brengen in de Regio's EHPZ en KvdV. Dit roept vragen op over de financiële consequenties van deze splitsing.

Gemeente Oldebroek treedt op als 'penningmeester' van de RES-regio Noord-Veluwe. De middelen die bedoeld zijn voor de RES-regio worden apart bijgehouden. De stuurgroep RES besluit over de besteding van de middelen.

Richting de Rijksoverheid (ministeries en NPRES) blijft de RES-regio Noord-Veluwe bestaan. De financieringsstromen richting de regio blijven zo in stand. Gemeente Oldebroek kan penningmeester blijven. Zij zijn ook penningmeester voor KvdV, dus dat lijntje is dan heel kort. "Achter de meter" moeten de regionale middelen die aan de RES-regio worden overgemaakt, worden toegedeeld aan de nieuwe regio's EHPZ en KvdV. Dit memo gaat in op hoe het resterende saldo van de RES-regio én toekomstige middelen worden gesplitst naar EHPZ en KvdV. Gemeente Oldebroek kan het deel van de middelen dat bedoeld is voor regio EHPZ overmaken naar gemeente Harderwijk, die optreedt als penningmeester voor de regio EHPZ.

Oorsprong en verdeling van financiële middelen RES-regio Noord-Veluwe

De RES-regio ontvangt structurele en incidentele middelen. Het gaat over:

- NPRES-middelen
- Middelen voor ambtelijke ondersteuning gemeenten op thema energie-infrastructuur en netcongestie (circulaire-tekst: "toekomstbestendig maken energiebeleid 2024-2025")
- Kwaliteitsbudget (circulaire-tekst: "natuur bij energieprojecten 2024-2025").

Het verwachte totaalsaldo op 31-12-2025 is **ongeveer €1.750.000.**

Als het definitieve saldo bekend is, volgt een eindafrekening. Deze wordt aan de BO's Energie meegedeeld.

NPRES-middelen

Sinds 2019 ontvangt de RES-regio Noord-Veluwe – net als elke andere RES-regio, jaarlijks een bedrag vanuit het ministerie van Klimaat en Groene Groei (voorheen Economische Zaken en Klimaat). Deze middelen worden de NPRES-middelen genoemd.

De RES-regio Noord-Veluwe ontvangt jaarlijks een bedrag van **€256.127**.

De NPRES-middelen zijn geoormerkt voor uitvoering van RES-gerelateerde zaken ten behoeve van de gehele regio. De RES-regio hoeft geen verantwoording af te leggen over de besteding van deze middelen.

De NPRES-middelen zijn afgelopen jaren besteed aan inhuur van de procesregisseur en een communicatieadviseur, communicatiemiddelen (website, vormgeving documenten) en voor het uitvoeren van specifieke onderzoeken/projecten.

Voorstel splitsing toekomstige NPRES-middelen:

Ook de komende jaren blijft de RES-regio Noord-Veluwe NPRES-middelen ontvangen. Voor de jaren 2026, 2027 en 2028 is dit in de begroting van het ministerie van Klimaat en Groene Groei opgenomen. Voor de jaren 2029 en 2030 is dit toegezegd.

Als per 1 januari 2026 de NPRES-middelen worden gesplitst in een deel voor regio EHPZ en een deel voor regio KvdV, dan gebeurt dit op basis van de dezelfde systematiek waarop de RES-middelen voor RES-regio Noord-Veluwe zijn bepaald, namelijk een startbedrag + bedrag per regiopartner (9 overheden) + bedrag per inwoner per gemeente (1-1-2022).

Dit bekent de volgende verdeling voor de NPRES-middelen die vanaf 1 januari 2026 richting RES Noord-Veluwe komen:

Verdeling toekomstige NPRES-middelen vanaf 1-1-2026 (RES Noord-Veluwe)	EHP (excl. Zeewolde)	KvdV (excl. Heerde)
Startbedrag (€100.000)	€ 52.074	€ 47.926
Bedrag per overheidspartner (€15.000)*	€ 60.000	€ 75.000
Bedrag per inwoner (€26.707)	€ 13.907	€ 12.800
TOTAAL (Bruto)	€ 125.981	€ 135.726
	47,9%	52,1%

* EHPZ (3 gemeenten, 0,5 provincie en 0,5 waterschap, dus 4 overheidspartners) en KvdV (4 gemeenten, 0,5 provincie en 0,5 waterschap, dus 5 overheidspartners)

Voorstel splitsing resterende NPRES-middelen:

In de periode 2019-2025 zijn niet alle RES-middelen gebruikt. Naar verwachting resteert er op 31-12-2025 een bedrag van ongeveer **€218.000**.

Voorstel is om het resterende saldo per 31-12-2025 op te splitsen op basis van dezelfde verdeelsleutel als door NPRES is gebruikt bij toekenning van de middelen. De verhouding tussen EHPZ (excl Zeewolde) en KvdV (excl. Heerde) is dan 52,1% en 47,9%

Verdeling resterende NPRES-middelen op 31-12-2025 (RES Noord-Veluwe)	Percentage	Deel uit resterend saldo 31-12-2025
EHP (excl. Zeewolde)	52,1%	€ 113.520,24
KvdV (excl. Heerde)	47,9%	€ 104.479,76
TOTAAL		€ 218.000,00

Voorstel is dat de Bestuurlijk Overleggen Energie van de nieuwe regio's besluiten over de besteding van de NPRES-middelen die worden doorgesluisd naar de nieuwe regio's EHPZ en KvdV.

Middelen voor ambtelijke ondersteuning energie-infrastructuur/netcongestie

De RES-regio Noord-Veluwe heeft voor de jaren 2024 en 2025 incidentele middelen ontvangen van het ministerie van Klimaat en Groene Groei voor ambtelijke ondersteuning voor gemeenten op het thema energie-infrastructuur en netcongestie. Het is de bedoeling dat gemeenten vanaf 2026 hiervoor rechtstreeks en structureel middelen ontvangen.

De RES-regio Noord-Veluwe heeft voor 2024 en 2025 een totaalbedrag van €782.000 (€391.000 bruto per jaar) ontvangen. Dit bedrag is **€370.500 netto per jaar**. Dit bedrag is voor elke RES-regio gelijk. Als relatief kleine regio is dit een meevaller voor de Noord-Veluwe.

De middelen zijn geoormerkt voor ambtelijke ondersteuning voor gemeenten. De RES-regio hoeft geen verantwoording af te leggen over de besteding van deze middelen.

In 2025 is in de stuurgroep RES afgesproken dat elke gemeente aanspraak kan maken op 1/7-deel van het totaalbedrag over 2024 en 2025. Dit betekent dus €105.857 euro netto per gemeente. Afspraak is dat – wanneer een gemeente aanspraak wil maken op hun deel – zij daarvoor een schriftelijk onderbouwde aanvraag doen bij de stuurgroep RES/GEIS. Zij geven in die aanvraag voor welk project zijn de middelen willen inzetten, zodat duidelijk is dat de middelen worden besteed aan ambtelijke ondersteuning voor één of meer projecten op het thema energie-infrastructuur en/of netcongestie. Gemeenten informeren de stuurgroep over de voortgang van hun project. In principe stemt de stuurgroep in met een verzoek.

In de stuurgroep van 19 juni 2025 hebben de gemeenten Ermelo, Oldebroek en Hattem de stuurgroep geïnformeerd dat zij aanspraak gaan maken op hun deel. Gemeente Elburg en Putten hebben hun voornemen in de stuurgroep van september aangekondigd. Naar verwachting resteert er op 31 december 2025 een bedrag van ongeveer **€741.000**.

De middelen zijn geoormerkt voor ambtelijke ondersteuning aan gemeenten voor het thema energie-infrastructuur en netcongestie. Er zit geen 'houdbaarheid' aan deze middelen: er is geen uiterste datum waarop de middelen besteed moeten zijn. De RES-regio hoeft geen verantwoording af te leggen over de besteding van deze middelen.

Voorstel splitsing middelen ambtelijke ondersteuning gemeenten op thema energie-infrastructuur en netcongestie:

Als per 1 januari 2026 de middelen voor ambtelijke ondersteuning op thema energie-infrastructuur en netcongestie worden gesplitst in een deel voor regio EHPZ en een deel voor regio KvdV, dan gebeurt dit op basis van het uitgangspunt dat de middelen zijn bedoeld voor gemeenten.

Elke gemeente mag aanspraak doen op een 1/7-deel. Dit betekent dat 3/7-deel van het totaal naar regio EHPZ gaat (dus $3 \times \text{€}105.857 = \text{€}317.571$) en dat 4/7 deel van het totaal naar KvdV gaat (dus $4 \times \text{€}105.857 = \text{€}423.429$). Dit is in lijn met eerdere afspraken.

	O.b.v. aantal gemeenten per regio	Percentage	Deel uit resterend saldo 31-12-2025
EHP (excl. Zeewolde)	3/7-deel	42,9%	€ 317.571
KvdK (excl. Heerde)	4/7-deel	57,1%	€ 423.429
TOTAAL	€ 741.000,00		€ 741.000

In de stuurgroep RES was afgesproken dat gemeenten een aanvraag kunnen doen voor het 1/7-deel van de middelen. In de nieuwe situatie kunnen gemeenten hun aanvraag doen bij het Bestuurlijk Overleg Energie van de nieuwe regio.

Belangrijk hierbij is om op te merken dat deze middelen niet zijn bedoeld voor Zeewolde en Heerde. Deze gemeenten kunnen dus geen aanspraak maken op een deel van deze middelen. De RES-regio's Flevoland en Stedendriehoek hebben ook middelen ontvangen en daarover zijn in die regio's afspraken gemaakt.³

Kwaliteitsbudget

Elke RES-regio in Nederland heeft vanuit het ministerie van Klimaat en Groene Groei een kwaliteitsbudget natuurinclusieve energietransitie ontvangen. De RES-regio Noord-Veluwe ontvangt – net als elke andere RES-regio - een bedrag van €829.000 bruto. In 2024 en 2025 is het **nettobedrag van €788.000 ontvangen** (€462.000 + €326.000). Als relatief kleine regio is dit een meevaller voor de Noord-Veluwe.

Deze incidentele middelen zijn bedoeld om boven op de normale eisen voor vergunningverlening een extra top op natuurinclusiviteit bij energieprojecten in RES-regio Noord-Veluwe te realiseren. De middelen kunnen worden ingezet voor nieuwe projecten zoals zonne- en/of windparken, maar ook voor energie-infrastructuur projecten. De middelen kunnen ook worden ingezet om reeds gerealiseerde energieprojecten (nog) natuurinclusiever te maken. Hierbij geldt dat zulke projecten wel voldoen aan de vergunningseisen, zodat er dus een plus op natuurinclusiviteit wordt gerealiseerd.

De middelen zijn geoormerkt. Er zit geen 'houdbaarheid' aan deze middelen: er is geen uiterste datum waarop de middelen besteed moeten zijn. De RES-regio hoeft geen verantwoording af te leggen over de besteding van deze middelen.

Het kwaliteitsbudget is nog niet gebruikt Naar verwachting resteert er op 31 december 2025 een bedrag van ongeveer €788.000.

In andere RES-regio wordt over het algemeen een subsidieregeling ontwikkeld, zodat partijen zich kunnen melden via een subsidieaanvraag voor verbetering van de natuurinclusiviteit van energieprojecten. De uitvoering van zo'n subsidieregeling wordt in die regio's ondergebracht bij een regiobureau (wanneer die bestaat) of bij een gemeente die de uitvoering ter hand neemt en coördineert namens de regio. In die situaties wordt er over het algemeen een beoordelingscommissie geformeerd waarin verschillende gemeenten deelnemen.

Voorstel splitsing kwaliteitsbudget:

Voorstel is om het kwaliteitsbudget 50-50 op te splitsen.

	Percentage	Deel uit kwaliteitsbudget
EHP (excl. Zeewolde)	50,0%	€ 394.000
KvdK (excl. Heerde)	50,0%	€ 394.000
TOTAAL		€ 788.000

Voorstel is dat de Bestuurlijk Overleggen Energie van de nieuwe regio's besluiten over het al dan niet opzetten van een subsidieregeling voor toewijzing van het kwaliteitsbudget aan projecten.

Op regioniveau en op basis van subsidieaanvragen kan dan worden beoordeeld en bepaald welke projecten subsidie krijgen uit het regionale kwaliteitsbudget, los van in welke gemeenten die projecten liggen.